

GUIÓ EVOLUCIONISME

1. INTRODUCCIÓ

Segle XIX. Idees evolucionistes:

- El moviment més important.
- Penetraren a través de l'astronomia, geologia fins a la Biologia (on es va donar una aplicació coherent).

Problemes principals:

- 1. Establir el fet de l'evolució en el passat i en el present.
- 2. Descobrir les causes de l'evolució.

2. BIOLOGIA.

Distinció dels éssers vius i la matèria inerta.

Desemboca en la classificació de tota la matèria viva.

- Història:
- Aristòtil (384-322 aC): Classificació de 500 espècies animals.
- Teofrast (380-287 aC): Classificació espècies vegetals.
- Descobriments continus de noves formes vegetals, animals, etc.
- Segle XVIII. Carl Von Linné (1707-1778):
 - o Sistema de classificació unificador per anomenar les diferents espècies
 - o Definició d'espècie
 - o Desemboca inevitablement en la idea de "RELACIÓ".

3. GEOLOGIA

Pregunta: La Terra, havia romàs immutable des de la seva aparició o havia patit canvis a través de la història?

- James Hutton (1726-1797).
 - o Acció dels agents meteorològics sobre la superfície. Principi **Uniformista**.
- William Smith (1769-1839).
 - o Existència de diferents tipus de roques, disposades en estrats per ordre cronològic.
 - o Fòssils: Restes petrificats d'organismes vivents.
- George Cuvier (1769-1832).
 - o Classificació sistemàtica dels fòssils.
 - o Teoria del **catastrofisme**.
 - o Ortodòxia religiosa.
- Charles Lyell (1797-1875).
 - o Difusió de les idees de Hutton.
 - o Desbanca la teoria catastrofista.

Conclusions. Aquests autors fomenten el desenvolupament de l'evolucionisme.

- Dinamisme en la pròpia història terrestre.
- Existència fòssils: Problema de la varietat de formes vives existents i relacions entre elles.

4. PRECEDENTS DE L'EVOLUCIONISME.

- Segle XIX. Dues corrents de pensament: fixisme i transformisme.

- **Fixisme:**
 - o Invariabilitat del nombre d'espècies.
 - o Aparició única i espontània.
 - o Independència entre si.
- **Transformisme:**
 - o Derivar unes espècies d'altres.
 - o Origen comú.
 - o Les diferències són producte del temps.
 - o Noció de *parentiu* (Taxonomia).

- Anteriors al segle XIX.

- Transformisme: Anaximandre, Empèdocles.
- Aristòtil, Teofrast
- Escriitures (Fixisme)
- Renaixement fins al segle XVII-XVIII (Anatomia, Geografia)
- Segle XVII-XVIII.
 - o Instruments d'observació. Avenç ciències naturals.
 - o Linné (Fixisme)
 - o Buffon (Geologia: concepció dinàmica).

5. JEAN BAPTISTE MONET, LAMARCK (1744-1829)

Va ser el primer en formular una teoria evolucionista completa i coherent.

Precursor de Darwin: classificació vegetals i animals invertebrats.

- Ordenació genealògica. Escala segons la complexitat; explicació evolucionista.
- Adaptació (necessitat sense atzar). Herència caràcters adquirits. Generació espontània.
- Voluntat: la funció fa l'òrgan.
- Evolució temporal.

6. CHARLES DARWIN (1809-1882)

- Problema: Origen de la diversitat.
- Influències: Utilitarisme (Stuart Mill); Evolucionisme; Lamarck; Malthus; Lyell; Selecció artificial; Erasmus Darwin; A. Comte; Adam Smith.
- Conviccions bàsiques: No controls externs a la naturalesa.
 - o Ordre: producte accidental de la lluita entre individus.
- Darwin-Lamarck
 - o Coincidències: Transformació gradual i continuada.
 - o Diferències:
 - Lamarck
Línies evolutives independents.
 - Darwin
Avantpassats comú. Evolució: resultat de l'atzar i la necessitat (variacions fortuïtes + selecció natural).
Selecció natural: variabilitat, lluita (competència; variacions afavorides).
- La lògica de la teoria de la selecció natural.
- Llacunes de la teoria darwiniana.
 - o Carència d'una explicació adequada de l'herència. No pot explicar l'origen de les variacions (central en la seva teoria). Hagués necessitat una concepció discontinua de l'herència (Mendel).

7. DARWIN – WALLACE

Wallace

Hipeseleccionisme (massa rígid)

Selecció natural: força omnipotent. En funció de la utilitat. Torna a introduir Déu.

Darwin:

Possibilitats, no pas inevitabilitat

Variació aleatòria (no orientada) + selecció natural.

8. L'OBRA DE DARWIN EN PERSPECTIVA.

- Antifinalisme. Caràcter temptatiu de l'evolució.
- Crisi: principis del segle XX (Genètica de Mendel).
- 1937: Teoria sintètica neodarwinista: Teoria de la mutació + selecció natural.

9. EFECTES DE L'EVOLUCIÓ EN EL PENSAMENT EN GENERAL.

1. Unitat de l'esquema còsmic
2. Reconciliació entre filosofia i ciència (divisió del treball)
3. Antifinalisme
4. Negació del progrés
5. L'evolució ha possibilitat la reflexió l'ésser humà.

10. EFECTES EN EL PENSAMENT POLÍTIC.

- Instrumentalització de la burgesia contra
 - o 1. Tradicionalisme
 - o 2. moviment socialista
 - Identificació de naturalesa i societat.
 - Capitalisme = societat natural.
 - Igualitarisme = antinatural
 - Suport al vell liberalisme
 - Substitució de la lluita de classes per la lluita de races
 - Imperialisme finals del segle XIX: Superioritat blancs.
- Rèplica de Karl Marx.
- Herbert Spencer (1820-1903).
 - o Societat = organisme.
 - o Legitimació del capitalisme.
 - o Sociologia: estudi de les estructures i funcions. Punt feble (prescindeix del conflicte)
- Pensadors d'esquerra:
 - o Revitalitzar lamarckisme: La millora de les condicions de vida i educació = efecte permanent de la humanitat.